

Complexnummer: 527720

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Concordia

Aantal complexonderdelen

6

Monumentnummers van complexonderdelen

14469, 527721, 527722, 527723, 527724, 527725

Woonplaats

Ede

Gemeente

Ede

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Bij Telefoonweg 32, 6712 GC te Ede

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

Het complex 'Concordia', ook wel naar de eigenaar genaamd 'Van de Craats', is ontwikkeld uit de gelijknamige korenmolen (1865) met bedrijfswoning en diverse, gedeeltelijk later tot stand gekomen, bedrijfsgebouwen. De wordingsgeschiedenis van het complex is goed waarneembaar en komt niet alleen tot uiting in gebouwen, maar ook in een deel van de inrichting van het terrein, namelijk de accesweg en de moestuin.

Het complex heeft als kern een centraal op het perceel gelegen stelling korenmolen. Het erf is vanaf de Molenstraat bereikbaar via een accesweg. Op het erf staan de oude maalschuur en een hallehuisschuur. Direct rond de molen is een jonger maalderijcomplex gebouwd. Iets terzijde, op de hoek Telefoonweg/Molenstraat, bevindt zich de molenaarswoning met schuur, bakhuis en moestuin.

Waardering van het complex

Het sedert 1865 ontwikkelde complex is van algemeen belang vanwege:

- continuïteit van de functie van maalderij (eerst wind-, later machinaal aangedreven) en graanhandel zoals die in ongeveer honderd jaar op één plek heeft gefunctioneerd;
- de verschillende gebouwen die de belichaming zijn van deze continuïteit;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- de samenhang tussen de industriële, handels- en woonfunctie op deze plek: fabrieksgebouwen, opslag en woning c.a.;
- de erfinrichting die het industriële én het woonkarakter onderstreept, namelijk accesweg respectievelijk moestuin.

Monumentnummer*: 14469

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 januari 1970
Kadaster deel/nr 82920/152

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Ede Ede Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Ede

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Ede K 16657

Omschrijving**

Molen "Concordia". Achtkantige stellingmolen met gemetselde onderbouw en houten romp, gebouwd in 1865.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Boerderijen, molens en bedrijven Industrie- en poldermolen Molen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 527721

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 januari 2007
Kadaster deel/nr 82957/7

Woonplaats* Ede
Gemeente* Ede
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Ede
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Ede
Sectie* K
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 17751

Omschrijving**

Inleiding

Op de hoek van de Telefoonweg en de Molenstraat, naast de korenmolen Concordia, gelegen voormalige hallehuisboerderij met bakhuis en moestuin. De boerderij werd opgetrokken in de tweede helft van de 19de eeuw in overwegend ambachtelijk-traditionele bouwtrant, maar vertoont op onderdelen (deuromlijsting, frontons dakkapellen, kroonlijst) stijlinvloeden vanuit de neo-rennaissance. Zij werd naar alle waarschijnlijkheid pas later als molenaarswoning in gebruik genomen.

Omschrijving

HALLEHUISBOERDERIJ met dwarsgeplaatst voorhuis en achterhuis met middenlangsdeel. Het voorhuis bestaat uit een begane grond en een zolderverdieping onder een met rode opnieuw verbeterde Hollandse pannen gedekt schilddak. Het achterhuis is voorzien van een met rode Hollandse pannen gedekt zadeldak met een wolfseinde aan de achtergevel. De bakstenen gevels van het voorhuis hebben een gepleisterde en geschilderde plint en worden afgesloten door een gereduceerde kroonlijst. In de voorgevel, georiënteerd op de Telefoonweg, op de begane grond een drietal recht afgesloten vensters met hanekammen, voorzien van opgeklampte luiken, en een recht afgesloten deurkozijn, gevat tussen pilasters met een kroonlijst, waarin een voordeur met een bovenlicht. Min of meer in de as van de voorgevel staat een dakkapel met gesneden oren en een rechthoekig venster, bekroond door een fronton met een steekkap. In de linker zijgevel op de begane grond een recht afgesloten venster met een hanekam, voorzien van opgeklampte luiken. Op de zolderverdieping een dakkapel met gesneden oren en een rechthoekig venster, bekroond door een fronton met een steekkap. In de linker zijgevel van het achterhuis bevinden zich drie getoogde gietijzeren stalramen. In de as van de achtergevel deeldeuren, gesloten door een korfboog en geflankeerd door licht getoogde gietijzeren raampjes en dubbele mestdeuren. Boven de deeldeuren een hooiluik, gesloten door een rondboog. In het interieur zijn waardevolle onderdelen van de oorspronkelijke indeling en uitmontering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

herkenbaar bewaard gebleven. Vermeldenswaard zijn onder andere een opkamer met balkenzoldering, een kelder met tongewelf, bedsteden en een marmeren schoorsteenmantel met aan weerszijden tegeltableaus waarop een steigerend paard en een stellingmolen. Inscriptie "HVWV 1885" in de wand boven de deuren van de bedstede die boven de keuken is gelegen. De deel is gemoderniseerd en het gebintwerk nog maar slechts gedeeltelijk zichtbaar. Naar verluidt heeft in de boerderij vaak personeel van molenaar Van de Craats gewoond.

Rechts naast het voorhuis een aangebouwd BAKHUIS onder een met rode opnieuw verbeterde Hollandse pannen gedekt zadeldak. In de voorgevel hiervan, die is voorzien van een gepleisterde en geschilderde plint en is afgewerkt met windveren, bevindt zich op de begane grond een recht afgesloten venster met een hanekam, voorzien van opgeklampte luiken, en op de zolder een gietijzeren rondvenster. Op de nok een gemetselde schoorsteen.

Voor het huis is er sprake van een uitgestrekte MOESTUIN met middenpad.

Waardering

De HALLEHUISBOERDERIJ met BAKHUIS en MOESTUIN is van algemeen belang vanwege

- het gaaf bewaarde en voor de Veluwe karakteristieke type boerderij met bakhuis en moestuin;
- de landelijk zeldzame, gaaf bewaarde samenhang met omringende bebouwing en erfindeling, ontstaan vanwege de maaldierijfunctie.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Maaldierij

Monumentnummer*: 527722

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 januari 2007
Kadaster deel/nr 82957/2

Woonplaats* Ede
Gemeente* Ede
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Ede
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Ede
Sectie* K
Kadastraal object*
Appartemen aanduiding
Grondperceel 17751

Omschrijving**

Inleiding

Achter de boerderij gelegen hallehuisschuur met bakstenen muren, opgetrokken in de tweede helft van de 19de eeuw in ambachtelijk-traditionele bouwtrant. De later aan de achterzijde dwars aangebouwde veevoederopslag valt buiten de bescherming.

Omschrijving

De HALLEHUISSCHUUR beslaat een nagenoeg rechthoekige plattegrond en telt een bouwlaag onder een onbeschoten kap, gedekt met in hoofdzaak rode Oudhollandse pannen. Zadeldak met wolfseind (aan de oostzijde) ter hoogte van het achterhuis van de molenaarswoning. In de as van de kopse gevel aan de molenzijde de inrijpoort met deeldeuren die wordt afgesloten met een segmentboog, aan weerszijden twee getoogde gietijzeren stalraampjes. Smeedijzeren muurankers. Poortdeur met verticale stroken. Boven deze deur bevindt zich het luikje naar de zaad- of hooizolder. Inrijpoort wordt geflankeerd door dubbele mestdeuren aan de rechterzijde en enkele mestdeur links, met smeedijzeren beslagwerk. Reeds voor de Tweede Wereldoorlog gingen de stallen dienst doen als opslag voor kunstmest. Waarschijnlijk zijn om die reden in de jaren na de oorlog de steunberen tegen de schuur aangebracht, opgetrokken uit baksteen maar voorzien van een pleisterlaag. Zij moesten helpen de toenemende druk op de eensteens zijmuren te weerstaan. De kunstmest werd er los ingestort, vaak tot dakhoogte. In het interieur is bij het gebintwerk sprake van een ankerbalkconstructie. Drie van de vier staanders ter linkerzijde van de ingang staan op poeren, de vierde op een houten steun. De vier stijlen aan de rechterzijde rusten op gemetselde basementen variërend van circa een halve meter tot een meter hoogte. Hoofdbalken geschoord door korbelen. Op de hoofdbalken liggen slieten voor de opslag van hooi of koren. Aan de rechterzijde van de ingang bevinden zich twee tussenmuren van ongeveer een meter hoog, die als afscheiding nog herinneren aan de boxen voor de varkens en mogelijk de paarden van het graanbedrijf. De kopse zijde ter plaatse van de veevoederopslag is deels dichtgezet met betonblokken. De

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

verbinding met de opslag is afgesloten met een golfplaten schuifwand. De vloer bestaat uit gestort beton, aan de zijkanten komen hier en daar veldkeitjes door de oppervlakte.

Waardering

De HALLEHUISSCHUUR is van algemeen belang vanwege:

- het bouwtype, een solitaire, driebeukige boerenschuur uit de tweede helft van de 19de eeuw;
- de landelijk zeldzame, gaaf bewaarde samenhang met omringende bebouwing en erfindeling, ontstaan vanwege de maalderijfunctie.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Maalderij

Monumentnummer*: 527723

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 januari 2007
Kadaster deel/nr 82956/197

Woonplaats* Ede
Gemeente* Ede
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Ede
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Ede
Sectie* K
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 17751

Omschrijving**

Inleiding

Maalschuur uit 1911, industrieel gebouw met een belangrijk gedeelte van het oorspronkelijke mechaniek, opvolger van de molen als industrieel hart van het complex.

Omschrijving

MAALSCHUUR, eenlaags gebouw, opgetrokken in baksteen onder een zadeldak gedekt met gesmoorde kruispannen. In de voorgevel getoogde dubbele deur, daarboven luik met rondboog. Verder in de voorgevel twee gewijzigde rondboogvensters. In de andere gevels diverse al dan niet originele gevelopeningen.

Inwendig is de historische maalderij bewaard gebleven, compleet met uitzondering van de dieselmotor. Verder zijn nog diverse onderdelen van de oorspronkelijke uitmonstering bewaard gebleven, zoals voertroggen voor de paarden die hier in den beginnen stonden en een deel van de historische klinkervloer.

Waardering

De MAALSCHUUR uit 1911 is van algemeen belang vanwege:

- het bouwtype, een maalschuur met een groot gedeelte van het historische mechaniek en een gedeelte van de inwendige historische uitmonstering;
- de landelijk zeldzame, gaaf bewaarde samenhang met omringende bebouwing en erfindeling, ontstaan vanwege de maalderijfunctie.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Maalderij

Monumentnummer*: 527724

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	22 januari 2007
Kadaster deel/nr	82956/194

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Ede	Ede	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Ede	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Ede	K			17751

*Omschrijving***

Inleiding

Maalderijcomplex, in 1937 tegen de molen gebouwd om de verdergaande industrialisatie en schaalvergroting mogelijk te maken. Later toegevoegde onderdelen hebben geen monumentale waarde.

Omschrijving

MAALDERIJ, in baksteen opgetrokken gebouw van één, twee en drie bouwlagen in blokvormige volumes tegen de noordzijde van de molen. Aan de zijde van de Telefoonweg een over twee bouwlagen uitgebouwde driezijdige erker. Aan de rechterzijde (gezien vanaf de Telefoonweg) een kernmerkend laadperron met schuifdeuren. Sobere functionalistische bouwtrant, gekenmerkt door de blokvormige opbouw en de ijzeren ramen. Inwendig grote ruimten met spaarzame tot geen detaillering.

Waardering

De MAALDERIJ uit 1937 bij molen Concordia is van algemeen belang vanwege:

- het bouwtype en de sobere, functionalistische bouwtrant;
- de landelijk zeldzame, gaaf bewaarde samenhang met omliggende bebouwing en erfindeling, ontstaan vanwege de maalderijfunctie.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Boerderijen, molens en bedrijven	Industrie	Maalderij

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 527725

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	22 januari 2007
Kadaster deel/nr	82955/180

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Ede	Ede	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Ede	K			18516

Omschrijving**

Inleiding

Accesweg, leidend van het achterhuis van de boerderij/molenaarswoning aan de Molenstraat tot nagenoeg aan de bakstenen voet van de molen Concordia.

Omschrijving

De ACCESWEG bestaat in het eerste deel uit op hun kant geplaatste handvorm klinkers in de tinten rood, geel en donkerblauw (voor ca. 1860) en machinale baksteen in dezelfde kleurstelling in de zone van de molenombouw (na ca. 1860). Veelvuldig gebruik heeft gezorgd voor een geaccidenteerd oppervlak.

Waardering

De ACCESWEG is van algemeen belang vanwege:

- de cultuurhistorische waarde, als gaaf bewaard gebleven historische ontsluitingsweg op het terrein. Het illustreert de aan- en afvoerroute van het graan en meel per paard en wagen;
- de bouwhistorische waarde, vanwege de gecombineerd toegepaste, gemêleerde handvorm klinkers en machinaal geproduceerde bakstenen;
- de ensemblewaarde, als verbindend ruimtelijk element tussen de molen en de boerderij met achtergelegen schuur.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Boerderijen, molens en bedrijven	Industrie	Maalderij

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument